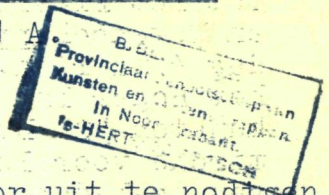

Heemkundekring "Peelland" te Helmond

Opgericht 24 mei 1948

Secretariaat: Oostende 31 A

L.S.,

Wij hebben de eer U hierdoor uit te nodigen tot bijwoning der

9e Jaarvergadering

van onze Kring, welke zal worden gehouden op

DINSDAG 4 FEBRUARI a.s.

des avonds om 8 uur in Hotel Westende.

Hieronder volgt de agenda. Wij rekenen gaarne op een grote opkomst.

Het Bestuur.

AGENDA :

- 1) Opening, waarna voorlezing der verslagen van de Secretaris en van de penningmeester.
- 2) Benoeming van een Kascommissie
- 3) Bestuursverkiezing. Het gehele bestuur is aftredend. Alle bestuursleden stellen zich herkiesbaar. Candidaten kunnen door de leden tot aan de aanvang der vergadering worden voorgesteld.
- 4) De groei van Oud naar Nieuw Helmond. Een causerie met lichtbeelden te houden door ons Bestuurslid de Heer A.Niessen, aan de hand van zijn prentbriefkaarten-verzameling.

P A U Z E

- 5) Projectie van kleurendias van schilderijen van bekende Helmonders. Deze schilderijen zijn tentoongesteld geweest tijdens de Pinksterdagen 1957 in het Kasteel-Raadhuis.

M E D E D E L I N G E N

- 1) De gecombineerde vergadering van onze Kring met het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen zal gehouden worden op dinsdag 4 maart a.s. De Heer K.L.Elno, Leraar aan het Hoger Instituut voor Bouwkunst en Sierkunsten "St.Lucas" te Brussel en aan de Academische voor Industriële vormgeving te Eindhoven, zal dan een lezing houden over:
Het behoud van Natuur- en Stedeschoon in het licht der planologische werkelijkheid: beschouwingen over de begrippen "behoud" en "ontwikkeling".
- 2) Het is de bedoeling om in het voorjaar een excursie te organiseren. Het bestuur zal gaarne zien dat op de a.s. vergadering enige suggesties gedaan worden door onze leden.
Wat denkt U van een excursie naar Thorn of Asselt in Limburg.

De Penningmeester verzoekt vriendelijk aan de leden die willen gireren, de contributie ten bedrage van f.4,-- vóór 8 februari 1958 te willen gireren op giro 404856 t.n.v. Th.van Mierlo.

Met dank.

DE OUDE TOREN VAN STIPHOUT

Niemand kan van U eisen, dat U de ruïne, die nu "oude toren van Stiphout" heet, mooi vindt. Voor het onderzoek naar de ontwikkeling in de bouwtrant der kerktorens is hij echter van belang. Daarom is het de moeite waard, er hier een kort woord aan te wijden. Goed beschouwd, bestaat de oude toren van Stiphout uit vier geledingen; de drie onderste hiervan vormden het oorspronkelijke torengaarte.

Ze zijn in de veertiende eeuw geheel uit baksteen opgetrokken en kennen geen enkele versiering; er zijn slechts twee cordonlijsten, die de romp in drie ongeveer gelijkmatige verdiepingen verdelen. Als wij nu aannemen (en er is veel, dat daarvoor pleit), dat de toren in + 1425 gebouwd is, dan zal de verhoging ongeveer een eeuw later hebben plaatsgevonden, waarschijnlijk na de kerkbrand van 1516. Langs elk der vier zijden werd de nieuwe verdieping versierd met vier blindnissen, die in dit geval rondbogig zijn. Van deze vier blindnissen zijn aan elke zijde de twee middelste gedeeltelijk open en konden aldus als galmgaten fungeren; de galmgaten, die in de derde geleding aanwezig waren, werden dicht gemetseld en op deze manier moet het aanzien van de toren, in de tijd dat hij nog onderhouden werd en er nog een kerk aan vast stond, verbeterd zijn.

De bouwmeesters van onze kerktorens, zijn er immers steeds op uit geweest, om dat deel van de toren, dat het meest functioneel was, dus de klokkenverdieping, het meeste effect te geven. Aldus kreeg men in Stiphout een behoorlijk geheel: In de onderste geleding de sober gehouden ingangspartij; daarboven de geheel blind gehouden tweede geleding; dan, als overgang naar de drukkere ordonnantie der klokkenverdieping, de derde verdieping, nu voorzien aan elke zijde van twee rondbogige blindnissen (de vroegere galmgaten); daarboven de klokkenverdieping met zijn vier nissen. De ingangspartij kent een korfbogige deuropening, overspannen door een spitsbogige nis, zò, dat de aanzetten van korfboog en spitsboog samenvallen.

De benedenverdieping van de toren is gewoonlijk overwelfd; alleen de oudste typen hebben dit niet maar kennen slechts een houten zoldering, b.v. te Stiphout en te Nederwetten.

Het is mij niet bekend, wat voor spits deze toren vroeger gedragen heeft. Ook van de vroegere kerk bezit ik geen afbeelding. Niet alleen in dit geval, maar in het algemeen voor alle gevallen waar het prenten, ansichtkaarten e.d. van oude torens betreft. houd ik mij zeer aanbevolen. - B. -

EEN GEVONDEN SCHAT

Naar aanleiding van het lezer dagen in de dagbladen verschenen bericht omtrent een gevonden schat in een Kasteel te Limburg, willen wij thans iets memoreren over een schat van f.852.50 die in 1911 gevonden werd in een huis Markt hoek Ameidestraat. De familie Hosewitz, die vroeger hier woonde, meende volgens een schrijven van 19 april 1911, aan de Raad, aanspraak te kunnen maken op het gevonden bedrag. In de toelichting van Burgemeester en Wethouders, die het met de familie niet eens waren, wordt o.m. het volgende gezegd:

"Op 12 april 1911 is door A.van Dalen wonende te Helmond, terwijl hij met een bik de stenen loskapte in de vloer van het huis op de Markt-Ameidestraat, waarvan de gemeente de eigendom bezit krachtens acte van koop verleden voor de Notaris Dijkhoff te Helmond, de 21e april 1910 onder de stenen van die vloer gevonden, een bedrag in guldens en rijksdaalders van f.852.50. Bij het vinden van deze schat waren tegenwoordig A.v.Griensven en J.Joosten, beiden te Helmond, die mede aan de afbraak van voorzeggd huis werkzaam waren. Het aandeel der gemeente (425.25 gld) is door de vindsters, de 13e april aan de Burgemeester der gemeente gelaten. Volgens art.642 B.W. behoort de eigendom van een schat, op de grond van een ander gevonden voor de ene helft aan de vinder, en voor de wederhelft aan de grondeigenaar. Waar nu de gemeente op rechtmatige wijze krachtens de wet zelve in het bezit is gekomen van een bedrag van f.426.25 mag zij de eigendom daarvan alleen afstaan indien het recht van een ander daarop bewezen is. Zolang dit niet het geval is mag de gemeente niet aan het verzoek van de familie Hosewitz voldoen daar zij dan aan deze familie het gezegde bedrag zou schenken welke daad als zijnde in strijd met het algemeen belang, door de gemeentewet is verboden."

De Raad wees in zijn vergadering van 26 april 1911 met algemene stemmen het verzoek in de familie Hosewitz af.
